

BÁCSKA

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM 36	Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.	NOVISAD, 1925 FEBRUÁR HÓ 12 CSÜTÖRTÖK	Előfizetési árak helyben és vidéken: Egy óra 35 dinár, félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.	Egyes szám ára: 1 ¹ / ₂ Dinár
--------------------	---	--	---	--

„A magyarság gyásza”

... lehet-e azokra bízni a további küzdelem vezetését, akik a multak hibáit nem ismerik fel, de el akarják kényszeríteni a tömegek kívánságával szemben való érzéketlenségére, a mindenkor helyzetnek gyökeres felismerésére, a rendelkezésre álló erők tulbecslésére; az akadályok semmibevevására, a szóval: az ítélőképesség hiánya a jugoszláviai magyarság mohi csatájához, mohácsi vészéhez, a vasárnapi választások katasztrófális eredményéhez vezetett.

(Bácsmegeyi Napló. 1925. február 11.)

Shylockék sajtója elkészítette a mérleget: Lehet-e továbbra is azokra bízni a magyarok vezetését... A „Gyászmegeyi Napló” ime ilyen kenetes vigasztalást nyújt a veszített csata után. A szavak egy régi figyelmeztetést juttatnak eszünkbe. Nem azt, amelyik szerint „vigyázat, mázolja”, hanem azt, amely a kenetes szavaknál arra figyelmeztet, hogy a hang Ézsaué, a kéz azonban Jákobé... Mert a vezetők az okai mindennek. Azok, akik a veszedelmekkel terhes időkben, amikor csak patentihozott radikálisnak volt szabad léleketet vennie, mindent félreismertek. Önmagukat, a tényleges erőviszonyokat, a politikai helyzetet, a veszedelmeket, amelyekkel nem számoltak, a hatalmat, amely mindent elgázolással fenyegetett. Az „ítélőképesség hiánya” tehát elvezetett a jugoszláviai magyarság mohi csatájához. Nem tesszük fel erre a mondatra az Ament. A vádakkal nem tartjuk érdemesnek foglalkozni, de ha már a mohi csatáról van szó, emlékezzünk arra az elfelejtett adomára, amelyben a rosszul készült diák nem akarván a tatárjárás részleteinek feltárásába bocsájtkozni, ezeket mondotta a szigorú professzornak: Hagyjuk ott a tatárjárás szomorú korszakát és térjünk át Mátyás király dicsőséges korára... De mi ne térjünk át. Gyerünk a mohi pusztára és lássuk a „Gyászmegeyi Napló” cikkeinek tatárjárását a magyar mezőkön. Mi tudunk még emlékezni. A sentai nagygyűlésen, amikor a királyságbeli magyarság politikai szervezkedését elnéző mosollyal fogadta a hatalom, bizonyos helyeken és bizonyos lapoknál *konjunktúra volt magyarnak lenni*. Akkor a „Gyászmegeyi Napló” öles plakátokon hirdette, hogy ő a magyarság egyetlen vizsgálója. Ő küzd egyedül, illetőleg a „legtöbb tudás” társaságában a magyarság jogaiért, földjéért és iskolájáért. Akkor a „Gyászmegeyi Napló” a legendás lovag szerepében keresztet hadjáratot hirdetett az erőszak, a jogtalanság és a korrupció ellen. Fulmináns cikkeiben rontott a vidéki harámbasáknak és vezetőhelyen mindennap bölcs mérsékletre intette Pribicevicset. Arról, hogy talán ugyanebben az időben — az egyensúly kedvéért — házi nyomdájában a felelőtlenek lapját is megjelentette, most ne beszéljünk. A „Gyászmegeyi Napló”-tól valóban nem tagadhatjuk meg az elismerést. Ő mindig helyesen értékelte a mindenkor helyzetet és valóban nem volt soha, egyetlen olyan veszedelem sem, amellyel ne számolt volna. Ő mindig számolt. Még négy hónappal ezelőtt a Magyar Párt egy hivatalos kiadványának bizonyos kitételeire való hivatkozással büszkén állapította meg, hogy a „névvegyelmezés” szó, mint olyan szinten a „Gyászmegeyi Napló” szótárából került a ma-

gyarság politikai küzdelmeinek fegyvertárába. A helyzet azonban egyszerűbe megváltozott, amikor kiírták a választásokat és kiadták a jelszót: minden poklon keresztül a radikálisoknak kell győzniük. A „Gyászmegeyi Napló” a magyarpárti vezetéstől elvitatott és kizárólag a maga számára fenntartott „helyes ítélőképességgel” azonnal megérezte a veszedelmet. Egy-két horvát lapot elkoboztak és valóban féltő volt, hogy ezek után a magyar és német lapokra kerül a sor. Ime az ut a mohi pusztára felé: A „Gyászmegeyi Napló” tekintettel „nyilvánosságnak felmérhetetlen erejére” azonnal bevallotta, hogy ilyen veszedelmek közepette nem állhat „nyílt mell” a magyarság mellé. Őszintén bevalljuk, ezekben a hónapokban fájdalommal nélkülöztük ennek a nyílt és egy kevésbé hajzattal borított kisebbségi mellnek a látását, de amikor a már „nem nyílt mell” egy egész más testrészt körvonalaira kezdték emlékeztetni, amikor a nyílt mellből már nem látunk mást, mint, — hogymondjuk — a háta közepét, akkor elfogott bennünket az undor. A „Gyászmegeyi Napló” a veszedelem első percében megfutamodott. Mi nem tagadjuk, hogy a „Gyászmegeyi Napló” nyilvánosságának valóban felmérhetetlen az ereje. Mi is olvassuk, de mi még tudunk emlékezni. Mi még látjuk, miként peregetek a lábak a zárt mell és a rémületől kinyílt hát mögött. A magyarság egyetlen vizsgálóját és a kisebbségi küzdelem szótárának elszánt szöszaporítóját futásában alig lehetett utolérni. Nem is érte el senki csak most, amikor a hát hallgat és megint a „nyílt mell” beszél. Alljunk

hát meg a mohi pusztán és rendezzünk tetemrehívást! Ki a bűnös? A Magyar Párt vezetői? A „reakció” is „feudális” urak, vagy a „Gyászmegeyi Napló” amelyet „meg sem kérdeztek, hogy ki mellé áll presztízsével, tekintélyével és nyilvánosságának felmérhetetlen erejével.” A „feudálisnak” nevezett urak egyike egy erőszakolt szekvesztrum folytán kétszáz hold földet vesztett azért, mert közösséget vállalt a Magyar Párttal. Vajjon ezzel az elvesztett magyar kétszáz holddal szemben mi jelentősége van annak az „egy hold szubotícai földnek”, amelyet a „Gyászmegeyi Napló” egy előfizetési társasjáték nyereseményeként sorsolt ki azok között, akik ekkoriban már hónapok óta nélkülözték a „Gyászmegeyi Napló” ugynevezett „nyílt mellének” látását. De most ne beszéljünk az elveszített és nyert földekről. *Beszéljünk arról, hogy a látszólagos veszedelem perceiben a „Gyászmegeyi Napló” sok vihart látott mellének egész szélességével a radikális párt mellé állott.* Mi látjuk, két égő szemünkkel látjuk, hogy a halott mellből — ime — megindul a vér, amikor „A magyarság gyásza” köszöntéssel mellé lép a magyarság menthetetlenül nyugalmazott vizsgálója, a „Gyászmegeyi Napló”. A vér széles csíkokban festi pirosra az elkinzott testet, s még a szemekből is kicsordul a könny, amikor a *cinikus gyilkos azokat vádolja, akik testükkel védték az orvul megtámadottat.* Mert a „Gyászmegeyi Napló” orvul támadott. Vezetőcikkeiben — a választások előtt két hónapon keresztül állandóan azt igyekezett kiszámítani, hogy a kínai polgárháború milyen mértékben befolyásolja a newyorki gabonatózsdét, majd hazafias aggodalmait fejezte ki azon

elszomorító tény felett, hogy az Ur 1925-ik esztendejében előreláthatólag gyenge lesz a rizskásatermék Egyiptomban. Ez volt sajtó mellének megtagadott nyíltsága. A lap hátsóbb részein viszont mint egy ordító plakát viritott mindennap egy-egy lépéssel magyar-radikális kortes dühödött és gyalázó nyilatkozata a Magyar Párt ellen. Ime a „Gyászmegeyi Napló” nyilvánosságának „felmérhetetlen” ereje. Akkor, amikor két magyar lap, a „Délbácska” és a „Hírlap” idegölő küzdelmet vállalt a magyarság egységének megteremtéséért, akkor a „Gyászmegeyi Napló” „presztízsével”, „tekintélyével” és egyéb házi cókókjával megbontotta a magyarság sorait, kételkedést hintett, gyávaságot és megalkuvást prédikált és megbuktatta a maga „nyilvánosságának felmérhetetlen erejével” a választásokon a Magyar Pártot. Büszke lehet lapársunk erre az eredményre. Es legyen büszke a radikális párt a „Gyászmegeyi Napló”-ra. Akik sem szolgáltnak, sem szolgálóknak nem születtek, azok most is meg merik mondani: *A kormány ötfőnyi többségét alkotó mandátumok a Magyar Pártot illetnék.* A minden veszedelmeket okosan és üzletesjózanossággal mérlegelő „Gyászmegeyi Napló” ezt a konjunkturát is kihasználta. Az adok-vezek politikájának sikerült el-sikkasztani — egyelőre — a magyar mandátumokat, de a halott még él és egyelőre még *tíri, hogy helyette ennek a választási küzdelemnek egyetlen morális halottja, a „Gyászmegeyi Napló” beszéljen.* De a magyar élterő ki nem pusztítható és mi tudjuk, hogy az árulásra — dacára az egy hold szubotícai ingyenföldnek, meg fogja adni a méltó választ. (x. y.)

Husz halott, hatvan sebesült

A zagrebi sajtó a választás áldozataitól — A Zajednica Rádicshoz csatlakozik

Zagreb. A horvátországi lapok most közlik a részleteket a választások alatti erőszakosságokról. A zagrebi lapok közlései szerint eddig husz halott és hatvan súlyos sebesültről érkezett jelentés Zagrebba. Valószínűnek tartják azonban, hogy még többben is áldozatul estek a terrornak.

Az Obzor, Hrvat, Vecser és a többi ellenzéki lap a választási visszaéléseket szóvá téve megállapítják, hogy eddig még egy választáson sem érezték annyira az erőszakot, mint most.

A Hrvatska Zajednica képviselői tegnap ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy csatlakoznak a Rádics-párthoz és mindenben követik a pártvezetőség utasításait.

Trumbics Ante tegnap rendőrségen interviuált az internált Macsek Vlatko és társai érdekében, a rendőrség azonban elutasította a szabadlábra helyezési kérvényt. Trumbics ezért táviratilag tiltakozott Maximovics belügyminiszternél, hogy rádicsék még mindig letartóztatásban vannak.

Az ellenzék passzivitásba vonul?

A kormány többsége már biztos — Az ellenzék vezetői ma tartanak értekezletet Beogradban — Jovanovics Lyuba nem lesz házelnök

Beograd. A kormány tegnap hivatalos kommunikét adott közre a választások eredményéről a külföld részére és ebben közli, hogy a kormánypártok 162 mandátumot kaptak az ellenzék mandátumaival szemben. Ezek után aligha valószínű az ellenzék azon állítása, hogy a kormánynak csak 157 képviselője lenne, mert a külföldnek nem küldött volna hamis jelentést három nappal a választások után azok eredményéről, hogy később esetleg meghazudolja saját magát.

A mandátumok végleges számát az állami főbizottság fogja megállapítani, amely felülvizsgálja az egész választási anyagot. Az állami főbizottság tagjait már tegnap összehívták ülésre, de mivel még csak Beograd, Zagreb és Lyublyana küldte el a választási anyagot, az ülést el kellett halasztani.

A demokratapárt főbizottsága és a párt listáján megválasztott képviselők tegnap értekezletet tartottak, amelyen Davidovics Lyuba megelégedését fejezte ki, hogy a párt megerősödve került ki a választási harcából, jóllehet, a kormány minden eszközzel azon volt, hogy lehetetlenné tegye az ellenzék sikerét. Majd közölte a pártelnök, hogy a kormány elleni taktika ügyében az ellenzék vezéreinek holnap ülésén fognak dönteni.

A párt az ülés után kommunikét adott ki, amelyben felsorolja azokat az erőszakosságokat, amelyeket a kormány a választás előtt és alatt elkövetett. A kommuniké végén biztositja a párt hivat, hogy továbbra is fog küzdeni az ország népének érdekéért és megvédi a nép érdekeit.

Az ellenzék értekezlete

A szövetségelt ellenzéki pártok vezetői dr. Trumbics Ante, Kososec Antun és dr. Szpaho Mehmed ma Beogradba érkeznek, ahol Davidovics Lyubával fognak tanácskozni a további teendőket illetőleg.

Az ellenzék magatartása a kormányt is élénken érdekli, miután erre vonatkozólag eddig még semmi pozitív vélemény nem hangzott el. A Délbácska munkatársa éppen ezért a demokratapárt egy vezetőtagjánál érdeklődött, hogyan fog az ellenzék harcolni a kormány ellen?

— Mi minden valószínűség szerint — így hangzott a válasz — nem fogunk részt venni a parlament ülésein. Az ellenzék nem vállalhatja a felelősséget azon kormány munkájáért, amely csak erőszakkal tudott magának többséget szerezni. Kijelentem azonban, hogy az ellenzék magatartását csak a pártvezérek mai ülésén fogják meghatározni.

Csőd előtt áll

Novisad egyik legerősebbnek hitt és legelőkelőbb pénzintézete

A novisadi pénzügyvilág hetek óta izgatott érdeklődéssel figyeli egy tekintélyes novisadi bank kétségbeesett próbálkozásait, amelyekkel menekülni igyekezik a kikerülhetetlen látszó csőd elől. A bankot a háboru utáni konjunkturák rengeteg jövedelemhez juttatták, amellyel éveken keresztül számos ipari vállalatot affiliáltak. Ezek azonban nem bizonyultak életképeseknek és csakhamar a csőd veszedelmébe kezde fenyegetni a bankot és összes vállalatát. A pénzintézet szanálására ekkor külföldi kölcsönt óhajtottak felvenni, de a bank bizalmijának Bécsben folytatott tárgyalásait kontraktarozta az ugyanabban az időben Bécsben tartózkodó egyik bankigazgató, mire a „bizalmi” egészen váratlanul egy reabizott nagyobb összeggel megelégedett. A külföldi tárgyalások balsikere lemondásra kényszerítette az igazgatót, s egyelőre egy háromtagú direktorium áll a bank élén.

Jéghiány Novisadon

Az összes jéggyárak beszüntették üzemüket

Tavaly ilyenkor azok a novisadi üzemek, amelyek meglehetősen mennyiségben fogyasztanak jeget, nem sokat törődtek azzal, hogy a jól, rosszul berendezett novisadi jéggyárak gyártanak-e jeget, vagy sem. A befagyott folyó- és állóvizek korlátlan mennyiségben szolgáltatják a jeget, s a jégvermeket tavaly ugyiszólván minden pénzbefektetés nélkül lehetett megtölteni. Az idei „téli“ azonban alaposan megváltozott a helyzet. A télbe belenyúló tavaszban a folyóvizeken nyoma sincs a jégnek. A kék égről olyan sziporkázva hull a napfény, mint májusban, s talán a gyönyörű időjárásra való tekintettel — hogy a jég se emlékeztessen arra, hogy tél van — a négy novisadi jéggyár egymásután szüntette be üzemét. Kettőt teljesen leszereltek, s most a novisadi vendéglősök és mészárosok, akik mindennap panaszkodnak a jéghiány miatt, reménykedve várják, mikor készül el az új jéggyár, amelynek építési munkálatai most folynak a Futaki ut külső részén. Az új gyár egy részvényirtárság tulajdona.

Rádics agitál

„Dicsértessék a Jézus Krisztus! Éljen a köztársaság!”

Rádics agitációjára nagyon jellemző szöveggel ellátott értesítést kapott a szeremi horvát szavazók nagy része, természetesen még a választások előtt. Egy ilyen gépirásos levél ma került a kezünkbe. A pontos cím után a következő szöveg olvasható:

Köztársasági testvéreim! Horvát földművesek, horvát munkások és horvát urak! Dicsértessék a Jézus Krisztus és Mária! Éljen a köztársaság!

Ezennel értesítjük Önt kedves barátunk, hogy Ön város választókerületében szám alatt van bevezetve. Ezért felhívjuk, hogy február hó 8-án az S iskolában félelemmentesen és feltétlenül megjelenni és a Rádics-párt 1-es számú urnájára leszávozni sziveskedjék. A listavezető Macsek Vlatko. Aki nem reánk szavaz és aki nem dobja golyóját az első urnába, az kiadja magát és átengedi gyermekeit a tolvajoknak és a tolvajok könyörületességének, vagy könyörtelenségének. Az első urna félelme minden tolvajnak és rablónak. Valamennyien szavazzatok az 1-ső urnára. Éljen Stjepan Rádics! Éljen Macsek Vlatko! Éljen a köztársaság!

Ezt a felhívást Horvátországban minden szavazópolgár megkapta.

Megtalálták II. Lajos és Rákóczi Ferenc leveleit a vatikáni levéltárban

Olaszország májusban tartja Jókai születésének százéves jubileumát

Róma. A Viale del Policlinico kicsi, csöndes sziget hatalmas Rómában a Magyar Történelmi Intézet, mely néhai Fraknói Vilmos püspök nagylelkű adományából a hasonló nemzetközi intézmények munkásságához híven agilis és kiváló kutatók segítségével folytatja a régi kapcsolatok pontos földerítését. Az intézet működését a mai nehéz gazdasági viszonyok meg nem akasztották s a lelkes fiatal tudósok csapatának nemcsak arra van gondja, hogy a letűnt századok gazdag emlékeit felkutassa, de irányítja klasszikusaink s a mai eleven irodalom megismertetését is Olaszországban.

Az örök város szinte kimeríthetetlennek látszó, hatalmas gyűjteményei, levéltárai a legjobb terümenai a kutatóknak, hiszen maga a vatikáni is levéltár ugyiszólván feldolgozatlan még. A római Magyar Történelmi Intézet tudósainak munkáját már az első időkben is szenzációs siker kísérte. Előkerültek olyan régi okmányok, melyek egész új oldalról világítanak be a régi századok eseményeibe.

Nagy kraech a gabonapiacra

Amerikában egy nap alatt hatvan dinárral esett a buza — Az európai piacokon nagy a pánik — Külföldön olcsóbb a jugoszláv buza, mint belföldön — A jugoszláv piac nem igazodik teljesen a nemzetközi piac áraihoz — Nagy veszteségek az áresés következtében

A külföldi gabona tőzsdéken már néhány nap óta nagyon lanyha a hangulat. Bécs, Budapest és Pozsony tőzsdéin napok óta lassanként morzsolódtak le az árak, ami azonban nálunk tegnapig nem nagyon éreztette hatását. Némileg itt is befolyásolta ugyan az üzletmenet kialakulását, de nem olyan mértékben amint kellett volna. A mi gabonapiacunk ugyanis még nem igazodik teljesen a nemzetközi piac áraihoz és így ideig-óráig más a helyzet nálunk, mint a világpiacra. Sokáig természetesen nem tart ez az állapot, mert végül itt is a világpiaci árak után kell igazodni.

A búza árának folytonos emelkedése ami az amerikai spekuláció kíméletlenségének volt az eredménye, aggodalommal töltötte el nemcsak az európai sajtót é. közvéleményt, hanem a kormányokat is. Az amerikai spekuláció tobzódásai ellen felemelte tiltakozó szavát az egész európai sajtó, a parlamentekben interpellációk hangzottak el a búza drágulása miatt; mindezek a körülmények arra késztették az európai kormányokat hogy gátat emeljenek a búza további drágulásra.

Amikor Európában megindult a harc az amerikai spekuláció ellen, az amerikai árdragítók attól tartottak, hogy ennek komolyabb következményei lesznek, megszüntették a további árfelhajtást. Tegnap azután olyan váratlan fordulat következett be az amerikai gabonapiacra, aminek messzemenő következményei lesznek.

Az amerikai áresés híre a novisadi tőzsdén

A novisadi terménytőzsdén hetek óta nem történnek már nagy üzletkötések búzában, a lisztüzlet pedig egészen megállt. Az árak mindamelett tartottak magukat szerda délelőtt 10 óráig. Ekkor érkezett meg Novisadra az amerikai piacról az első hír, amely a búza hírtelen és nagy áreséséről beszámolt. E hír hatása alatt természetesen nálunk is zuhantak az árak. A tegnapi hivatalos tőzsdelap ugyan még nem tünteti fel a hírtelen áresést, de a holnapi hivatalos kurzus már kénytelen lesz számolni a tényleges állapottal és nem titkolhatja tovább, hogy a búza ára a novisadi piacra is zuhan.

A belföldi piacról és annak áraitól talán a legjellemzőbb az a körülmény,

A búza ára, amely tegnapelőtt még 203 cent volt bushelként, tegnap 182 centre zuhant, ami métermázsánként 64 centes áresés, jugoszláv relációba átszámítva mázsánként 60 dinárnak felel meg. Amerikában t hat egy nap alatt 60 dinárral esett a búza ára mázsánként.

A búza ára, amely nálunk néhány nap előtt 500 dinár volt, tegnap délben 460 dinárra esett. Az amerikai árakhoz viszonyítva ugyan 440 dinárra kellett volna esnie, de tekintve, hogy a mi piacunk nem igazodik teljesen a nemzetközi piac áraihoz, az amerikai hatás csak napok múlva lesz érezhető.

Az amerikai spekulációnak ez a hírtelen változása természetesen Európában is súlyosan érezteti a hatását. A jugoszláv piacra is igen sokan óriási összegeket veszítettek és a nagy kraech következményeképpen néhány cég összeomlása is várható.

Az európai piacokon nagy pánikot idézett elő az amerikai búza áresése, annál inkább, mivel még további áresés várható.

A búzához hasonlóan a tengeri ára is esett Amerikában. Néhány nap előtt még 140 cent volt bushelként az ára, tegnap azonban már 130 centes áron kötötték üzletüket. Tekintve azt, hogy az idén tengeriben óriási termés felett rendelkezünk, még nagyobb áresés fog bekövetkezni.

hogy a külföld ma olcsóbban kínálja a jugoszláv búzát, mint amennyi annak az ára a hazai piacokon. Bécs, Budapest és Pozsony ugyanis igen sok árut kötött le Jugoszláviában és most, hogy külföldön szinte zuhanásszerűen esnek az árak most nekünk kínálják az árut, még pedig olcsóbban, mint amennyi annak belföldi ára, aminek megint csak az az oka, hogy a jugoszláv piac nem igazodik teljesen a nemzetközi piac áraihoz.

A gabonapiacokon most feszült figyelemmel várják az Amerikából érkező híreket, amelyek súlyos milliókkal fognak megkárosítani egyeseket, a millió fogyasztóknak pedig bizonyára nagy megkönnyebülést szereznek.

A vérátömlesztés legfeljebb két évre fiatalít

Nem mindig eredményes — Javorszky dr. nem tud magyarázatot

Páris. Az örök ifjúság problémájának megoldása évszázadok óta foglalkoztatja az emberiséget. Steinach és Voronoff professzorok mutatták fel ezen a téren az első eredményeket. Javorszky dr., egy fiatal francia sebészianár pedig vérátömlesztéssel végez ifjító kísérleteket, amelyek szintén meglepő eredményekkel járnak. Javorszky dr. beszámolója szerint már csekély mennyiségű fiatal vér átömlesztése elegendő arra, hogy az idősebb embereknél jelentkező kimerültséget és álmatlanságot megszüntesse, az legész szervezetre megifjítólag hasson. A vérátömlesztés hatása körülbelül két esztendőig tart. Amint azonban az öregség tünetei, a bágyság, kimerültség, gyöngeség ismét jelentkezni kezdenek, újabb vérátömlesztés válik szükségessé. A vérátömlesztésnek semmiféle mellékünetei nincsenek, még aggastyánok is minden veszély és különösebb körültekintés nélkül kezelhetők ezzel a módszerrel.

Javorszky dr. pár hónappal ezelőtt Guillaumm-en, a híres festőn végzett vérátömlesztési kísérletet, ami meglepő eredménnyel járt. Az öreg ur szellemi frissesége és munkakedve rövidesen visszatért, a gyöngesége és álmatlansága elmúlt.

A vérátömlesztés három eset közül kettőben feltétlenül eredménnyel jár. Javorszky dr. egyelőre nem tudja magyarázatot adni annak, hogy miért nincs módszernek minden esetben eredménye. Arra vonatkozólag sem tud felvilágosítást adni, hogy már tíz köbcentiméter átömlesztett friss vér hogyan hathat olyan nagyon megiepő eredménnyel az elaggott szervezetre, más esetben pedig nagy adag vér átömlesztésének semmi hatása sincsen. Ugy látszik, hogy a siker a vérleadó és vérfeltevő alanyok típusának hasonlóságától függ és minél jobban egyezik a két ember természete, annál biztosabb a siker.

— A vojvodinai nyugdíjas szövetség novisadi fiókjá e hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja rendezési közgyűlést a külterti kath. kör Dudarszka (Épres) utca 18. szám alatti helyiségében, amelyre a tagokat ezúton tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. elnöki megnyitó, 2. titkári jelentés, 3. pénztárnoki jelentés, 4. számvizsgálók jelentése, 5. Tisztikar lemondása, 6. új tisztikar választása, 7. esetleges indítványok. Az indítványok nyolc nappal a közgyűlés előtt írásbelileg bejelentendők.

Most az egyik magyar tudós egy eddig teljesen ismeretlen középkori krónikára bukkant. Megtalálták Garáda Péternek, a jeles humanistának olasz barátaihoz írott leveleit, magyar humanista költőket fedeztek föl s ráakadtak magának Mátyás királynak nem egy levelére, amelyek élénk világításba helyezik azt a meleg és eleven kapcsolatot, amely a reneszánsz Magyarország s Italia között fennállt. Készíteti Jenő az olasz szabadságharc magyar vonatkozásait gyűjtötte össze eredeti kutatásai alapján, Vogel József egy új Corvinát talált.

Történelmi szempontból a legértékesebbek II. Lajos királynak és Rákóczi Ferencnek a vatikáni levéltárban talált levelei.

II. Lajos levelei közvetlen a mohácsi vész előtt íródtak s az elsárgult írók, melyekben a szerencsétlen király segítséget kér a pápától a török ellen, élesen rajzolták meg az 1526. katasztrófa előtt álló Magyarország politikai és gazdasági állapotát s előrevetik a bekövetkezendő veszedelem sötét árnyékát. Ugyancsak megbecsülhetetlenek azok a levelek is, melyeket II. Rákóczi Ferenc intézett a pápához. Ezeknek a leveleknek az értékét még az is növeli, hogy az akkori vatikáni diplomácia a maga szempontjából feldolgozta és jegyzetekkel kísérte őket s belőlük rendkívül élességgel bontakozik ki az a felfogás, amellyel a Va-

likán diplomáciája a XVIII. század magyar viszonyait s magát a kuruc szabadságharcot nézte.

Míg a könyvtárakban s a csöndes, poros levéltárak régi iratai közt serényen folyik a munka s szinte hónapról-hónapra új szenzációkat hozhat az irodalom, a tudomány és művészet minden terére kiterjesztett kutatás, eddig a magyar klasszikusok s az élő irodalom propagálására is gondolt a Római Magyar Történelmi Intézet. A legutóbbi velencei nemzetközi kiállítás a pompás magyar együttesből Rudnay Gyulát avatta világhíressé. A kiváló magyar festő most készül milánói kollektív kiállítására. A májusi monzai nemzetközi kiállításra már elküldték a meghívókat a magyar iparművészeknek, akiknek két éve is olyan hatalmas sikerük volt, amely fölülmulta a nagy nyugati államokét is. Colosanti az olasz művészeti államtitkár akkor előadást tartott Budapesten, amelyen kijelentette, hogy Olaszország iparművészet szempontjából tanulni akar a magyaroktól, akik első helyen állnak e tekintetben Európában. A magyar zenészek közül Vecsey Feri állandóan itt él, Liszt Ferencet majd minden héten játszókkoncerteken. A magyar hegedűsök, zongoraművészek kedvelt és jólismert szereplői az olasz zenei életnek. Még az igazi szezonnak csak az elején vagyunk itt s már koncertezett Szigeti József, Koncz János, Szatmári

Tibor. A többiek mégcsak ezután jönnek.

A magyar zenészeket, festőket, iparművészeket jól ismerik, a magyar irodalom azonban távolabb esik az olaszok érdeklődésétől. E tekintetben sok mulasztás is történt a múltban. Petőfi igaz, hogy olaszul olcsóbb, mint magyarul, de a néhány olaszra fordított magyar író elvész a napról-napra megjelent könyvek hatalmas áradatában. A magyar nyelv ismeretlen és távoli az olaszok számára s csak most kezdünk ráeszmélni, hogy a fordítások is legnagyobbbrészt gyatrak és nem az elsőrangú olvasóközönség kezébe való. Az olasz fordítók legnagyobbbrészt kénytelenek voltak németből átültetni a híresebb magyarokat, ugy, hogy pl. a Jókai-regények is hevenyészett, élvezhetetlen fordításokban váltak ismeretessé, amelyekből csak az igazi műértő tud a nagy magyar mesemondó írói erényeire következtetni. A Jókai-jubileum alkalmából kezdeményeznek néhány olasz únnepséget is, hogy Itália is kivegye részét a nagy magyar író születésének százados évfordulóján a hódolatból.

Az únnepségek az eddigtervek szerint májusban Róma és Milánó városokban lesznek s magyar részről mindkét helyen Berzevicz Albert tart előadást Jókai Mórról. Valószínű, hogy a jubileumi esztendőben az író több regényét is kiadják új és gondos fordításban.

HIREK

— A novisadi Magyar Párt száz-as bizottsága ma, csütörtökön este 8 órakor a szokott helyen ülést tart. Az összes tagok pontos megjelenését kéri az elnök.

— A római zarándok utra február 13-ig lehet jelentkezni. Addig mindenkinek 1000 dinárt is le kell fizetni, aki ezt nem teszi meg, nem vehet részt a római zarándokuton.

— Korán fog tavaszodni az idén. A stockholmi meteorológiai intézet vezetője, Ostmann, most tette közzé az időjárás változásáról szóló tanulmányát, amelyben megállapítja, hogy 1789 óta nem volt olyan meleg december, mint 1924-ben. Azon az alapon, hogy decemberben az átlagos hőmérséklet 46 fokkal nagyobb volt a normálisnál, megállapítja a tudós, hogy február és március is egészen enyhe lesz és az idén korán fog tavaszodni.

— A Kath. Olvasó- és Gazdakör balja. A novisadi Katholikus Olvasó- és Gazdakör (Epres utca) folyó évi február hó 15-én saját helyiségében nagy farsangi táncmulatságot rendez. Belépődíj 10 (tiz) dinár. Kezdeté este 8 órakor.

— Jókai-emlékbélyeget ad ki a magyar posta. Budapestről jelentik: A magyar posta Jókai Mór születésének százéves évfordulója emlékére február első napjaiban ezer, kétezzer és kétezeröttszáz koronás emlékbélyegeket hoz forgalomba. Az emlékbélyeg izléses keretben, Jókai Mór szembenéz arcképét ábrázolja és a keret felső részében „Magyarország”, továbbá a felső balsarkában „Jókai Mór” felírás, a felső jobbsarkában pedig „1825—1925” év-szám látható. Az emlékbélyegeket minden kincstári postahivatali névértékben árusítja, azok bárhova szóló postaküldemény bérmentésére felhasználhatók. Az emlékbélyegeket csakis február hónapban maradnak forgalomban.

— Örült, aki fejével törí be a kirakatot. Milano egyik éttermének vendégei és a járókelő közönség szokatlan látványt tanú voltak a napokban. Egy 20—25 éves fiatalember gyors tempóban szaladva az utcán, egyenként dobta le magáról ruhadarabjait, s midőn hat méternyi távolságra jutott a vele szemben fekvő étteremmel, uszóállásban, előrenyújtott karokkal, teljes sebességgel rohant neki az étterem újjnyi vastagságú kirakatablakának. Oly erővel rohant bele az ablakba, hogy annak mindkét tábláját áttörve, esett pillanat alatt az étterem közepébe esett vértől elborítva. Az étterem vendégei megrémülve ugrándoztak fel helyeikről, a bátrabbak pedig látva, hogy örülttel van dolguk, lefogták a szerencsétlen fiatalembert. Csak nyolc erőteljes férfi tudta megfékezni és összekötözni, azután kórházba szállították. Érdekes az esetről az a körülmény, hogy fejével törte át a vastag üvegtáblákat, mindamelllett kisebb karcosításoktól eltekintve, a fején nagyobb sebet nem kapott. Karjaiból azonban valóságos patakzott a vér.

— A Lövész Egylet közgyűlése. A novisadi Céllovász Egylet február hó 22-én, vasárnap délelőtt tartja meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

(x) Szén, brikett szobafűtéshez és elsőrendű tűzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1—6)

APOLLÓ február 11—12-én.

Mámor

Lucy Dorain a főszerepben.

Február hó 13—14—15-én.

Rabszolgakirálynő

Kertész Mihály monumentális alkotása. Mérsékelt felemelt helyérek! Világattrakció!

Odeon febr. 14—15-én 2 óras műsor!

Orient

8 felvonás a kelet csodáiról. Mária Jakobini és Harry Liedike! Rendes helyérek!

Hogyan folyt a szavazás Kátyon?

Nem engedték az urnákhoz a budiszávi magyar és német szavazókat

Budiszávi (Tiszakálmánfalva) tudósítónk jelenti: A budiszávi magyar és német választópolgárok, számszerint mintegy ötszázán vasárnap reggel 7 órakor már Kátyon voltak, hogy leadják szavazataikat. Előző este az ötszáz szavazó közül hatvan polgár (radikálisok) a községi bírő ajánlására igazolványt kapott a jegyzőtől, a többi azonban enélkül jelent meg a szavazás színhelyén. Itt a csendőrmester szétosztásra szólította fel a várakozókat, akiket 10 óra felé, anélkül, hogy a választóhelyiségbe juthattak volna,

leszorítottak a fötérre. Itt a rendőrség intézett felszólítást a polgárokhoz, hogy menjenek haza, majd a csendőrök biztatták ugyanerre a várakozókat nem a legbarátságosabb szavak kíséretében. Hiába volt minden tiltakozás, az „igazolványt” nem rendelkeztek közel négyszázötven embert, bár benne voltak a szavazók névjegyzékében, nem bocsátották az urnák elé. Délután már egyetlen budiszávi polgár sem volt Kátyon, bár még a 65—70 éves emberek is átgyalogoltak, hogy szavazhassanak, de a szavazás ezuttal nem sikerült.

— Tíz hónapig ebédelt egy vendéglőben és sohasem fizetett. Tipikus budapesti történet. Vasárnap délelőtt a Nyugati pályaudvar étermi főpincérének följelentésére letartóztatták Steiner Miklós 35 éves soroksári cipő-felsőreszkészítőt, aki tíz hónap óta állandóan a vendéglőben étkezett, de soha nem fizetett. A cipőfelsőreszkészítő, aki különben siketnéma, nagy ügyességgel és furfanggal hónapokon keresztül félrevezette az éterem két főpincéjét. Amikor ugyanis déltájban a szegedi és debreceni gyorsvonathoz beszállás van, olyankor nagy a sietség, az utasok tolonganak a kijárat felé. Ezt a zürzavart használja fel Steiner és az utasok közé furakodva, tíz hónapig kereszttül minden nap megszökött a fizetés elől. Vasárnap újra megkísérelte ezt, az egyik főpincér azonban észrevette szándékát és megkérdezte kollégájától, hogy fizetett-e már a süketnéma ember? Amikor a főpincér tagadó választ kapott, föltartóztatták a cipőfelsőreszkészítőt, mert rájöttek arra, hogy a tíz hónap alatt egyetlenegyszer sem fizette ki ebédjét. A főpincérek kára körülbelül nyolc-tíz millió. Steiner Miklóst előállították a rendőrségre, ahol őrizetbe vették.

— A Jugoszláv Mérnök Egyesület novisadi szekciója február hó 15-én vasárnap délelőtt tíz órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében.

— Új piac kínálkozik az SHS külkereskedeleme részére. Palesztinában, amióta Anglia elnyerte a protektorátust, lényegesen megváltoztak a közgazdasági viszonyok. A világ minden részéből nagyszámú érkező bevándorló, akik új telepeket alapítanak, vagy letelepedésükkel a már meglévő falvakat bővítik. A lakosság számának állandó növekedése folytán nagy a kereslet a különféle építőanyagokban. A fakészítményekben, ugymint ajtóknak, ablakoknak és butoridárokban nagy a szükség és ezekből az iparikkékből állandó behozatalra szorul. Különösen nagy a kereslet mezőgazdasági felszerelésekben, fonnott tárgyakban, kosarak stb. és egyes élelmiszercikkekben, mint például lisztben, burgonyában, babban, friss és konzerv főzelékben. A palesztinai piacért mindegyik állam kereskedelme egyaránt harcol és helyes volna, ha az SHS állam is, amely éppen az említett iparikkékből és terményekben exportképes, bekapcsolódna a Palesztina felé gravitáló kereskedelemben. A kereskedelmi és iparkamarák ajánlják, hogy a belföldi kereskedelmi és nagyipari vállalatok, amelyek Palesztinával összeköttetést keresnek, forduljanak a kairói SHS konzulátushoz.

(x) „ODOL” a világ legjobb szájvize. Mindenütt kapható. Nagy üveg dinár 35.—, kis üveg dinár 22.—

— Felülfizetések a temerini ipartestület bálján. A temerini ipartestület január 31-én nagyszerű bált rendezett, amelyen a következők adakoztak az ipartestület házalapja javára: Bernhard Flórián, Povázsán János, Döme Ferenc 50 dinár; Stuchlik Lajos 40 dinár; Kopping Gáspár, Kovács József, Göbel Ferenc, Michls Mihály, Milnitszky István 30 dinár; Péter Bálint, ifj. Kovács András szabó, Bernhard Nándor, Kovács Gáspár, Kiss Gyula Kovács András vendégfő, Puskás Gyula, Horn Jakob, Péter Károly, Bognár Pál, Wolpert Ferenc, Kolinázi Géza 20 dinár; Graf József, Federer Károly, Kosóczy I., Riedl Lipót, dr. Mandel E., Schöner Jakob, Naszvagi J., Pásztor

István, ifj. Horn Jakob, dr. Fehér Mihály, Schönermer József, Gombár József, Varga Illés 10 dinár; Labos Károly, Schöner János, Uracs József, Hornyik Sándor, Lukács Andor 5 dinár.

(x) Épületfát és deszkát legjobban és legolcsóbban a Liszt-féle új fátelépén, Temerini ut, a kanálison tud szerezhető be. Tel. 306.

— A novisadi református ifjúság szombatán, e hó 21-én este rendezi Jókai-emlékünnepejét a Szloboda szálló nagytermében.

— Kongreganisták figyelmébe! Folyó hó 13-án, hétkente reggel nyeged 8 órakor bold. kongreganista testvérünk Sshneiderné Maldacker Mária-ért engesztelő szt. miseáldozatot szolgáltatunk a piébánia templomban. A kongreganisták imáját és a szt. misén való megjelenését kérjük. Előljáróság.

— Valkárma. Tegnap este háromnegyed hét órakor jelentették a tűzoltóság, hogy a Massaryk utcában kigyuladt a villamos transzformátor. A tűzoltóság az autófecskeendővel és Totál készülékkel kivonult a Massaryk utcába, itt azonban nem égett a transzformátor, hanem csak a villamosvezeték egy oszlopa dőlt ki és elszakadtak a villamos drótok, így a szomszédos házban nem volt áramszolgáltatás.

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:

Hemler Péter Utódainál, Novisad.

Hadjárat a káromkodás ellen

Az olasz trónörökös a káromkodás-elleni liga díszelnöke — Rőpiratok, tanácsok — Hogy káromkodjunk?

Olaszországban több mint egy éve ádáz harc folyik a káromkodás ellen. Uglátszik, ők többet káromkodnak, mint más népek s gyökerestől ki akarják irtani ezt a semmiesetre sem rokonszenves vonást.

Milanóban a múlt vasárnap tartotta a káromkodás elleni liga nagygyűlését, mely valóságos társadalmi eseménye volt Szent Ambrus városának. Az egész napot arra fordították, hogy a templomokban a prédikálósokról, népgyűléseken, a dobogóroiról, az utcákon a padokról és asztalokról szónokoltak a káromkodás ellen s nyomtatványokat, röpvéket, intelmeket, fölshólításokat osztottak szét a nép között.

Hogy milyen komoly a mozgalom, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a káromkodás elleni liga díszelnökségét maga az olasz trónörökös vállalta el. A milánói káromkodás elleni liga nem önálló, csak fiókja a veronai ligának, mely az egész harcot kezdeményezte. Veronában, Romeo és Julia városában, káromkodnak az olaszok legcifrábban, természetesen, dalamos toscanai nyelven. Itt bontották ki egy évvel ezelőt a lobogót. Mindenekelőtt bizottságot alakítottak, minden vélemény- és osztálykülönbség mellőzésével, manifesztumot szerkesztettek, előadásokat hirdettek és gyűléseket hívtak egybe, megteremtettek egy káromkodás elleni szaklapot, gondoskodtak elterjesztéséről és megszerzéséről, kiadtak egy könyvet, melynek mulatságos címe ez: „A káromkodás a történelemben”. Végül pedig rengeteg harci eszközt halmoztak föl, hogy a káromkodást lehetetlenné tegyék.

Azok, akik a liga tagjai, jelvényt viselnek. Külön naptárunk van, mely

minden napra tartalmaz egy intő mondat. Magán a jelvényen is ilyen jelmondat van. Számos filmet hoztak forgalomba, mely híres történelmi alapokon mutatja be, hogy a nagy káromkodók elvették méltó büntetésüket és nyomoruságosan pusztultak el. Ezzel azonban nem merítették ki működésüket, amennyiben ma már káromkodás elleni bélyegeket is látunk, képeslevelezőlapokat, játékszereket, melyek mindegyike ezen liga eszméit hirdeti.

Érdekes, hogy Milanóban a bizottság mindenekelőtt a telefonfülkébe, nyilvános telefonok fölé akasztott egy táblácskát, melynek szövege ez:

— Aki káromkodik, azt az Isten megbünteti.

Az intelem igen helyes, de némely milánói lap megjegyzi, hogy a káromkodás ellen sokkal hatásosabban lépne fel, ha a központot rá tudná venni arra, hogy kellő időben jelentkezzék s jól kapcsoljon.

Azok, akik tüzzel-vassal küzdenek e csunya bűn ellen, valóságos tudósai a káromkodásnak. Különbséget tesznek a káromkodások között. Szerintük nemcsak azok vétkeznek, kik elferdített formában céloznak azokra, kiket csak tisztélet illet. Így például az ilyenféle kiszólások, mint a mi nyelvünkben: „az istállóját, az iskáluláját”, szintén elítélendő.

Ne káromkodjunk, a kutyafáját!

Sport

Lassan indul a tavasz, mintha a vezetők meg a játékosok is nehezen hinnék el, hogy valóban sűt már a nap és hogy itt-ott a fák is rügyeznek már. Talán nagyon elfáradtak a téli hónapok alatt? Amióta Novisadon sporttal foglalkoznak még nem mult el tél olyan télettségben, mint a mostani. Egyedül a J-Makkabi birkozószakosztálya fejtett ki mérsékelt eredményű tevékenységet. A futballisták, mint a szerződés nélküli színészek végigbohémeskedtek a téli hónapokat. Mulatóhelyeken, kávéházakban, vendéglőkben nagy hanggal és kevés pénzzel végigszórakozták az unalmas téli napokat, de torna, vagy tréning egyetlen egynek eszébe nem jutott. Munkában eltöltött téli hónapok után, a duzzadó izmok alig várják a szabadban való erőpróbát, a munkátlanságban elernyedt és visszafejlődött izomzat fázósan húzódik ványadttságát a februári napsugár melegében megfürdetni. Nem csalódnunk, ha lassu kezdés után nivótlan és ernyedt sikertelenséget jósolunk a novisadi futball tavaszi szárnypróbálgatására pedig az új kerület színezetlen csapatai ellen való küzdelem lelkes odaadást és nagy harckedvet követel.

A NAK pályamivelláló munkálatait befejezték, úgy hogy rövid idő múlva a játékra alkalmassá válik.

Tőzsde

Zürich, február 11. Beograd 8:55, Newyork 518:75, London 2477:5, Páris 27:75, Milano 27:455, Prága 15:325, Bécs 0:0073, Budapest 0:0072, Szófia 3:75, Bukarest 2:675, Szaloniki —, Berlin 123:36, Brüsszel 26:45, Amsterdam 208:90.

Beograd, febr. 11. Páris 325—, London 290:70, Milano 252—, Newyork 65:95, Brüsszel 312, Genf 1175, Berlin 14—, Bécs 0:0858, Budapest 0:0849, Prága 180—, Bukarest 34—, Szaloniki 102—, Amsterdam 24:95, Szófia —.

Novisadi terménytőzsde

1925. február 11

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 79—80 kg-os 2 százalékos öreg kőtés 470 (200 mm), bánati 75—76 kg-os 2—3 százalékos kassza február (Tiszán) kőtés 462:50 (1000 mm).

Árpa: bácskai 62 kg-os kőtés 335 (100 mm).

Zab bácskai (mag) kőtés 320 (100 mm).

Tengeri bácskai kőtés 205 (550 q), március—áprilisra kőtés 210—225

)1500 mm), bácskai április—májusra kötés 230 (500 mm), szeremi kötés 210—212:50 (1800 mm).

Buzalistsz bácskai nullás gg. Ljubljana paritás kötés 725 (100 mm), nullás g. Ljubljana paritás kötés 725 (100 mm), 2. sz. főzöliszt Ljubljana paritásban kötés 645 (100 mm), bácskai 6. számú kenyérliszt kötés 480 (100 mm).

Irdnyzat: lanyha.

Novisadi értéktőzsde

1925 február 11

(Hivatalos jegyzések)

Allami kölcsönkötvények: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 66—, kínálat 66:25. kötés 66—4 százalékos kölcsön Bosznia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kereslet —.

Allami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 138:25, kínálat 138:50, kötés 138:50, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kínálat —.

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kereslet —, kínálat 90.

Ma, február 12-én a tőzsde zárva van.

Színház

A Nemzeti Színház műsora:

Csütörtök: Szakajtó és ködmön.

Péntek: Florentini kalap.

Szombat: Bajadér.

Vasárnap délután: Szép Heléna; este: Florentini kalap.

Irodalom

Letopis. (A Matica Srpska folyóirata.) Most hagyta el a sajtót a Letopis januári száma, gazdag és változatos tartalommal, amelyben helyt adtak az ifjú szerb költői generáció munkáinak is. Vasziljevics Zsárkó az „Utea fájdalma” (Bol ulice) című ciklusából közöl néhány verset. Az irodalomon kívül politikai, kulturális, szociális és gazdasági cikkek egészítik ki a Letopist. R. Vrhovac Szvetozar Miletics működését ismerteti, dr. Lovász Márton az európai krízis okait kutatja, dr. Paja Radoszavljevics pedig Indiáról és Ghandiról ír. Az agrárreformot Milutin Jaksics, a Vajdaság közoktatásügyét pedig dr. Petrovics Milán ismerteti. A Letopis előfizetési ára a Matica rendes tagjai és diákok részére évenként 100 dinár, nem tagok részére 120 dinár.

Előadások a nép részére címen a Matica Srpska mulattató és tudományos munkákat ad ki egyszerű, népies nyelven. Eddig a következő kötetek hagyták el a sajtót: Dr. Patzy-Popovics Emil: Hogyan emeljük földművelőink jólétét. Dr. Jovanovics Dragolyub: Földművelés és ipar. Dr. Taszics Gyorgye: A polgár jogai és kötelességei. Vukicsevics M. Milán: Stevan deszpota kora (1389—1427.) Sztajics Vasza: Könyvek és olvasmányok. Egy füzet ára 2 dinár. Megrendeléseket elfogad a Matica Srpska adminisztrációja, Novisad.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzóterem és gombáthuzás. Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

TURISZTIKA

A novisadi Fruska Gora turistatársaság kirándulása. A Fruska Gora turista társaság, a beogradi szerb turista társasággal együtt vasárnap, február 15-én kirándulást rendez a Beograd melletti Avalára. — Novisadról három csoport indul, amelyekben a tagok tetszésük szerint vehetnek részt. Az első csoport szombaton délelőtt 12 óra 27 perckor indul a személyvonattal. A második csoport szombaton délután 17 óra 2 perckor a személyvonattal vagy 17 óra 38 perckor a gyorsvonattal indul. A harmadik csoport vasárnap éjjel 2 óra 55 perckor indul. Találkozás Beogradban reggel fél 7 órakor az

állomáson. Az utazás féláru jeggyel történik. A kiránduláson mindazok résztvehetnek, akik eddig felvételüket kérték az egyesületbe. Azok, akik a kiránduláson részt akarnak venni, péntek estig jelentkezzenek az egyesület titkárjánál: dr. Vučkovic Nikolánál, vagy Gracsanin J. Gajánál, mert csak azok utazhatnak féláru jeggyel, akik bejelentették részvételüket. Visszatérés Beogradból vasárnap délután 16 óra 20 perces személyvonattal vagy a 19 óra 5 perckor induló gyorsvonattal.

BÁLI NAPTÁR

Február 14. A novisadi kereskedelmi ifjak egyesületének jubiláris ünnepsége és műsoros táncestélye.

Február 14. A Temerini Torna Club álarcos bálja.

Február 15. A novisadi sütőmunkások egyesületének táncmulatsága a Winkle-féle sörarnokban.

Február 15. A novisadi önkéntes tűzoltók bálja a Slobodában. Kezdeté este 8 órakor.

Február 22. A NAK nagy álarcosbálja a Slobodában. Kezdeté est fél 9 órakor.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ mindenféle leány felvétetik.
Cím megtudható a lap kiadóhivatalában.

HIRDETÉSEK

HOVÁ SZALADSZ!!

Szaladok (8826-2-30)

FELLNER ZSIGÁHOZ

Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányú papírcsokk és csomagolópapírost legolcsóbban kaphatunk.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) rama

70x90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Fiatal irodista

lehetőleg a fűszer- és gyarmataru-szakmából azonnal felvétetik

Čeliković Testvérek, Novi Sad.
251-1-2

Legujabb kukorica-ültetők

Nélkülözhetetlen minden gazdának. Egyenletes mély vetés által egyszerre kel a mag és egyszerre érik be. Saját érdekében kérjen árajánlatot

Rapoti Lajos gépműhely
Futoski put 13i. 1-0

KÖSŐ

és darált kőso, vagon és kisebb tételekben kapható. Gyors és pontos kiszolgálás. Ugyisintén raktáron tartom a legjobb falusi lisztet stb.

Gausz János sómalma

Novisad, Futoski put 66. - Tel. 534.
10 20-1-12

F. hó 21-én szombaton 8 órai kezdettel nagy

Jókai-est

a Szloboda nagytermében.

KANADÁBA

és más tengerentúli államokba, ugyisintén Braziliába szóló ingyenes utazásokra pontos felvilágosítást ad:

„BIRO AMERIKA“

Krajja Petra ulica 11. sz. Novi Sad.
248-1-12

Pénztárosnő,

aki már hasonló minőségben egy előkelő novisadi vállalatnál működött, s kaucióval rendelkezik, hasonló állást keres. — Cím a 255 kiadóban. 1-2

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyisintén bel- és külföldi quintisztia hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben.

DAVITÁSOROKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb

„ ebédlő „ divatos 12.000.- „ „

„ konyhaberendezés fehéren lakkozott 1950.- „ „

Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS“ butorgyári BERNAT PESING

MITROVICA lerakat

Planička u. 9—11. sz.

Željeznička utca 105—107.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete

Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.